

PREU.

5 CENT.

Farà una entremaliadura cada diumenge

ANY I

BARCELONA 17 JANER 1904

NÚM. 3

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Rambla de las Flors, 11
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya: un any..	3 pessetas
Idem: un semestre..	2 id.
Extranger: un any..	5 id.

Minyons, minyons, ¡quin oscándoll!
Bon punt surt EN PATUFET,

fins los xicots s' esgarrapan
 per pogue'l heurer primer,

E ntremaliaduras

¡Caram! quina pluja de solucions; ja us dich jo que m' heu deixat més parat qu' un rellotje sense corda, y á fe que no sou tontos, prou qu' ho veig que sou forsa espavilats per encertar endevinallas, pero no es que 'm

sápiga greu per aixó; molt al contrari, n' estich més content que no pas un gos, ab un os, ves si n' estich de content. Pero com la regla manté 'l cos y fa anar dretas las casas, jo vos diré 'l meu

plan tal com lo tinch pensat desde 'l primer día, sense embuts ni entrebanchs y com á persona que sab ab quí tracta.

Donchs sí, es lo cas que jo us prometo enviarvos de franch lo meu «Diari» si encerten las endevinallas que sempre hi haurán, pero com se pot donar el cas de ser molts els que las endevinin, com aixís passa, ja podeu comprendre que no soch prou rich per poder regalarlo á tots, ab aixó jo donaré 'l premi sempre á un sol, y aquest será tret á la casualitat cada dimecres á la nit de entre totas las solucions encertadas que fins a las deu delvespre s' hagin rebut en la Redacció.

Per los altres qu' encertin las endevinallas y vingan després, no pensin per aixó que m' en desoblidi, no senyor; me los guardo apuntats perque tinch una pensada que per ara no la vull dir, perque encare que 's diu *lo prometre nó fa pobre*, no vull fer lo presumit, puig soch partidari de que *val més un té que dos te daré*, pero sí que de tota manera vos prometo premiarvos de quina mane-

ra? ja ho sabreu quant siga hora.

Vetaquí qu' aquesta setmana vaig llegir als diaris que diyan ab lletres grosses: «Congrés pedagógich», y de primer, com encare no estich gayre fort de gramática, 'm pensava era un Congrés que parlavan de Peus, pero ab lo que vaig veure era qüestió de Caps y d' aquells que 'n diuhen Caps d' ala. Be, vaig pensar, obra l' ull y escolta, qu' aquí hi apendrás molt segons sembla; pero cá, are sí que crech deu ser veritat aixó que diuhen que 'ls ulls de poll hi ha persona que se li posan als peus y á altres los hi surten al cervell, perque ab lo que vaig veurer me va semblar qu' alló era un garigall, tothom enrahonaba y ningú s' entenia.

Després ja ho vaig entendre; com tots eran una colla de sabis, es clar, cap volia passar per burro, per més que hi sentit á dir qu' hi ha burros ab lletres y burros ab sense lletres. Es clar, com jo no hi entench prou per saber coneixer de quina mena eran, vaig estar mut y sense dir res may, fent lo Simón

de Nantua, escoltant y callant; quant vaig veurer que alló s' embolicaba y qu' acabaria malament, puig se tiravan los llibres y los cartipas-

sos y altres cosas pel cap y coll, vaig pensar «qui tinga feyna que se la fassi»; no 'm vaig enredar, sabeu, y vos aconsello que sempre feu com jo, perque qui assegura, dura.

[Ah! me 'n descuydava; me sembla, si no 'm manca la memoria, qu' un senyor que deyan es molt sabi, va dir una cosa que la vaig trobar molt encertada, alló que va dir, qu' en los Estudis de Catalunya s' hauria d' ense-

nyar las llenguas catalana y castellana. Ves, trobo qu'està molt ben pensat aixó, pero sospito que no ho veurém fins á l'any de la picó, que diuhen tardará molt á venir; pero en fi, paciència y fins á diumenge es despedeix

EN PATUFET

La festa de Sant Antoni

Quin xicot mes doient y entremaliat en Peret, lo noy xich del Mas Arbó de Vallgalbana; un noble d'aquells en qu'hi fa mes fret, tan qu'al pobre Peret l'hi han sortit una colla de panallons á las orelles, que creguen que las hi fan tenir estiradas.

Donchs vetaquí qu'essent la vigilia dels Tres toms en Peret en lloch d'anar á estudi mirá y remirá por tots los masos del entorn los bonichs guarniments que l'endemá habfan de lluir los animals en la festa; lo xicot quedá admirat de tanta cinta y coloraina de aquells remells

de picarols que tant l'engrescaban.

Al arribar el vespre se n'aná á contarho á en Badó, lo mosso de la casa, home tou com un tros de pa del día, rodanxó, ab un nas més vermell que un pebrot, tonto com una sabata y més dú qu'un tap de suro; com lo seu cap no pensaba res més qu'en atiparse era conegut en lo poble per en Panchampla; donchs com dich en Peret l'hi preguntá:

—¿Que no vols anar á benehir demá, Badó?

—¡Fuml massa ho he dit á ton pare y diu que no está per brochs, que té la mula ab mal de ventre y lo *Lique-ro* te d'anar á mercat.

—Donchs perquè no hi vas ab lo ruch, tros d'ase.

—Ahont vols que vagi ab una bestia tan petita; no veus que las camas m'arrossegaran; no més me dol, per lo pa y trago que paga 'l noy de ca 'n Mussol que l'han fet abandonar.

En Peret en tota la nit no somiá res més que ab las cintas y picarols qu'había vist el día avans, quan vetaquí qu'al ser de día s'aixecá y

lo primer que va fer fou anar-sen á l' estable á deslligar lo ruch, després se 'n pujá á las golfas á buscar entre los trastos vells alguna cosa que pogués servirli per guarniment del seu *cavall*; per fi trobá lo que buscaba; allá en un recó hi vegé una cistella tota enflocada que 's recordaba dels bons temps del seu pare quant anava á cantar caramellas.

De quatre en quatre saltá los esglahons y en arribant al porxo, arreglá lo burro á sa manera; ab una estiragassada arrencá unas quantas cintas y guarní las orellas del ruch, després agafá la cistella y passant la quía del burro per dintre la nansa li lligá tot ben estret; en Peret no cabía en pell de content qu' estava; s' adressá los elástichs, arreglantse una mica la barretina y ab un brinco pujá dalt de la bestia. Mes encare no havían donat unas quantas passas que 'l burro comensá á fer salts y á tirar cossas, en Peret prou s'agafaba fort pero pegá una estrabada tant forta que llensá al Peret de cavall anant á parar dintre d' un regarot quedant lo xicot ab una

cara tan bruta com si l' hagués ficada dintre una olla de xacolata, mentres lo ruch apretant á corre aná á parar contra en Badó que sens adonarse de res s' estava collint naps, rodolant ruch y Badó fets una pilota.

¿Qué había passat qu' ab tanta rabia corria y espetegaba el ruch? donchs molt sencill, qu' al lligarli en Peret la cistella á la quía, aquesta li punxaba las ancas fentli donar aquells salts per espolsársela de sobre y que foren la causa de tots aquells trastorns.

UN DE MERCAT

LO TABALOT

Un noy que vé al nostre estudi y quin nom no podem dir, es un tabalot de mena que á n' el mestre fa patir.

Prouse 'l renyayse 'l castiga; mes ell sempre entossudit, las llissons y demás feyna ho descuyda tot seguit.

Sempre juga y rondineja cercant brega al seu vehí, y aixís passa moltes horas

sense escriure ni llegir.

Quan l'envían los seus pares, may fá cas del que li han dit; mou xivarri per 'hont passa, que 'l coneixen tot seguit.

No volguém pas imitarlo: procurém tots ben cumplir; que aquest noy, si no s'

esmena,...

prou tindrà una mala fi.

F. FLOS

Aquets versos son d' una cansó de las que va cantar lo Novell Planterfen lo concert de diumenje passat.

Anar per llana

y sortir esquilat

Heuvos aquí que 'n temps de Lluís XI de Fransa hi havia un pagés—ni havia molts mes aquet era un que estimava molt al seu rey—tant era aixís que havent, una vegada, cullit una pastanaga molt maca y forsa grossa, desseguida va pensar que 'n podia fer present al rey y se 'n hi va anar corrents á oferirli.

Lluís XI, encara que no era gens generós, va sorpren-

dre 'l la bona fe del pagés y aghahit per l' obsequi, va manar entregar al seu súbdit 500 duros.

Lo pagés que no cabia á la pell de satisfet, aixís que va ser á casa va anar á contar lo que li havia passat á un vehí amich seu, un noble molt avar y enviciós.

Un cop fora lo pagés, lo noble va dirse: si per una pastanaga lo rey ha donat á mon amich tants diners ¿que 'm darà á mi si li regalo un cavall? Y tal dit, tal fet, triá lo més maco que tenia en sas quadras y aná á oferirlo al monarca. Aquet que no tenia pel de tonto va endevinar desseguida la intenció del noble y va dirli:

—Estimo moltíssim l' obsequi que 'm feu y en prova de aixó vaig á regalarvos un objete que m' ha costat més que lo que val lo vostre cavall.

Lo noble va fer un bot d' alegría, mes poch va faltarli pera que no 's desmayés, quant lo rey va allargarli lo regalo. May diriau qué era; donchs, la pastanaga que li havia dut lo pagés.

FELIPET

Los tres toms

Quant me vagin als "tres toms"
tan guarnit y rebufó,

no hi haurà cap nen ni nena
que no s' empenhí de jo.

EPÍGRAMA

—¿Qué me'n dius del hereu Mas?
 —Qu'es més felís que ningú:
inaneja bens del comú,
 ¡pots pensar si li va gras!
 —No 'm fassis tapar lo nas...
 Y... ¡justament viu... d' alló?
 —¡Vegessis com fá 'l senyó!
 casi no'l coneixerías.
 --Pero aixó es... fer porquerías.
 —No, qu'es fer de rigor.

GANAPIA

Y quín bo
 que donava
 lo teatre
 Granvía el

diumenge passat! S' hi havia
 aplegat en dit lloch, tota la
 maynada aficionada á la mú-
 sica per sentir cantar á l' Es-
 bart Cantaire, format solsa-
 ment de noys que baix la
 entesa direcció d' un bon
 mestre componen un Novell
 Planter de veus que ja desde
 sa més tendra edat, s' acos-
 tuman á redressar l' ánima
 vers un ideal qu'en son temps
 degut, donará el fruyts més
 sanitosos per la patria. Da-
 ban bo de sentir aquellas

tendres gargamellas que sens
 escarrás de cap mena, canta-
 van ab la més franca natura-
 litat, com á homes avesats á
 la lluyta, ab aquell conven-
 ciment qu' encanta, ab aque-
 lia afinació y seguretat de
 la persona de seny, aixecant
 ab puresa las vibrants notas
 que demá poden ser un crit
 de germanor pera rellevar,
 en la defensa de Catalunya,
 als que cauhen vensuts pel
 cansament de la vida. Des-
 perteu els coneixements, bons
 amiguets, aixó es sá, aixó es
 hermós y encoratxa, fent art
 se fa amor y fer amor es fer
 patria.

Ja m' ho va dir l' Enriquet
 lo disapte avans del concert:
 —¡Cristoful no faltis, que t'
 agradará!—y va ser una pro-
 metensa que vaig cumplir ab
 tant interés com bona volun-
 tat.

Entre las pessas escolars
 que 's varen cantar mereixen
 especial menció «Lo Papu»
 «L' Emigrant» «Las Comar-
 cas» y «Los Segadors», que
 cantaren ab una gravetat y
 un aplom que daban joya d'
 escoltar.

També alternaren en el
 concert els senyors López,

Rabentós y Buxó, violí, violoncello y piano, respectivament.

Un aplauso á tots us endressa el vostre amich y company

CRISTÓFUL

DE NOYS

Las cebetas

Reunits una colla de companys se posan á jugar asentantse á terra l' un á la falda de l' altre ó entrecamas bo y abrasantse ben fort, sent de cebetas. Un de la colla queda dret que fa de *dona* y el primer de la restellera dels asentats fa de *capitá* qu' es el que aguanta als altres y porta 'l joch. Allavors la *dona* tot passeijantse va cantant:

Tot passeijant
m' en vaig á la vinya
tot passeijant
me 'n vaig al camp

y tot seguit dirijintse al que ja de *capitá* li diu:

DONA.—¿Teniu foch á la cuyna xica?

CAPITÁ. — Mireuho si n' hi ha.

Pega una bufada y contesta ¡No n' hi ha!

DONA.—¿Teniu foch á la cuyna gran?

CAPITÁ. — Mireuho si n' hi ha.

Torna á donar una bufada y respón ¡No n' hi ha!

DONA. — ¿Que 'm daríau una cebeta per demá esmorsar?

CAPITÁ. — Mireu si la podeu arrencar.

Allavors pega tres estravadas al últim noy dels que estant assentats agafantlo per las mans. Si no 'l pot arrencar se gira d' esquena y fa com qui s' envá. Lo capitá ab to de mofa li diu:

CAPITÁ. — ¡Jove, mireu que la cúa vos cau!

DONA. — Culliumela si vos plau.

CAPITÁ. — Massa 'm pessigaria, culliusela vos, que teniu gos.

Després torna lo qui fa de dona á preguntar: ¿Que 'm daríau una cebeta per demá á esmorsar? y continua 'e joch de la mateixa manera

fins que pot arrencar un noy, repetintse tantas vegadas fins que noys hi ha que fan de *cebetas* á los qui fa posar drets arrenclarats á la vora d' una paret.

Quant totas las *cebetas* están arrencadas, allavors se posan d' esquena de dos en dos y agafats pels colses fant la campana, alsantse are l' un are l' altre bo y cantant:

El gat y el gos, singanunch
(singanunch

El gat y el gos, singanunch
(singanunch

Quant están cansats de fer la campana, la *dona* y lo *capi-tá* fan dugas ratllas á terra y agafantse per las mans fent la cadireta hi assentan las *cebetas* de un en un y los preguntan á cada hu ¿que vols atmetllas blancas ó vermellas? si diuhen «blancas» los portan á la banda ahont hi ha la ratlla que representa lo cel y si diuhen «vermellas» los deixan á l' altre que es l' infern.

Aquest joch á l' hora que es molt entretingut es convenient puig sens perill de fer-se mal los 'desenrotlla á las criaturas la forsa muscular; es

veritat que perillan una mica los darreras de las calsas al aseures á terra pero sempre val més anar á casa 'l sastre que no pas haber d' anar á trobar lo metge per aixó vos aconsella hi jugueu sovint á *Cebetas*

EN SET-CIENCIAS

Agrahiré á los senyors protectors y suscriptors que no hagin rebut lo periódich, se serveixin enviar la seva direcció, puig ab lo trasbals dels primers díes se me n' han perdut algunas.

—Molt bé, amich Carlitus, ja m' agrada que pensis ab mí, y mira, fins te prometo que si envías més versos los publicaré.

—Qué vos ne sembla d' EN PATUFET, ¿eh? diuhen que soch menut, que no arribo á la mida, y aixó que no hi entrat á la *quinta*, gracias á Deu. Donchs ja ho veyeu' soch molt més gran de lo que 's pensabau; aquí teniu quatre planas més ¡y no pujo ol

preu com fan los diaris que diuen que donarán números extraordinaris! pero fent pagar lo doble.

--Veig que tota la quitxalla de Catalunya está enamorad de mí, m'envían unas cartas d' alló més macas, y la veritat, las calssasja'm venenamples y EN PATUFET vos dona

las gracias.

—¡Ah! vos faig á saber qu' aixó de las 12 planas per 5 céntims no será aquesta vegada sol, sino que será tota la vida, y aixó no es pas tot lo que vos donaré si feu bonadat y no' s descuideu de comprar cada diumenje EN PATUFET.

ENDEVINALLA

Soch pare de 100 fills,
soch avi de 1.200 nets.
soch besavi de 36.500 renets
y soch rebesavi de 876.000
fills de mos renets

XARADA

«Ni un *hu* de pa per la boca
ab un temps tant rigurósl
¡quants *hu* invers que'l fret
trastoca!
¡ditxosa guerra que'ns *dos!*»
deya un granader francés,
contemplant de lluny encés
com un braser colossal
de part á part tot *total*.

GANAPIA

Aixó es un tancat; la lletra E senyala la entrada: s'ha de dar menjar á totes las bestias sens passar per devant de la mateixa més de una vegada, y sens poguer fer cap camí que segueixi la ratlla horizontal y te de surtir per la porta ahont ha entrat.

El nen ó nena que encerti aquestas tres endevinalles y envihi la solució á la redacció de EN PATUFET junt ab los noms, edat y domicili, li enviaré'l periódich de franch totl'any. En lo número vinent ampliaré l' explicació del modo de concedir els premis.

Al próxim número publicaré las solucions de las endevinalles y geroglífichs publicats. Per falta d' espay no puch en aquet; procureho endevinar lo geroglífich d' aquet número, que se vos prepara una sorpresa.

Tip. Danyans y Fraguas (S. en C.), Diputació, 214